

Phone: +385 1 6259 373

+385 1 6259 589

+385 1 6259 372

Fax: +385 1 6259 374

AFS: LDZAYOYX

Email: aip@crocontrol.hr

URL: <http://www.crocontrol.hr>

**HRVATSKA KONTROLA
ZRAČNE PLOVIDBE**

Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o.
Služba zrakoplovnog informiranja (AIM/AIS)

Rudolfa Fizira 2

10410 Velika Gorica, p.p. 103
Hrvatska

AIC A 011/2022

Na snazi od: 01-NOV-2022

Datum izdavanja: 20-OCT-2022

LDOS - Zračna luka OSIJEK/Klisa - Plan pripravnosti aerodroma u slučaju snijega (Snow plan)

1. ORGANIZACIJA

Plan pripravnosti aerodroma u slučaju snijega/SNOWPLAN je u cijelosti usklađen s Uredbom (EU) 139/2014 te njenim izmjenama i dopunama. Služba održavanja i Zimska služba obavljaju poslove nadzora stanja kolnika manevarskih površina i stajanki, mjeri koeficijent trenja, izvještava o stanju kolnika, vrši čišćenje snijega i odleđivanje kolnika, a organizirana je u sklopu Zračne luke Osijek d.o.o. (Društvo) prema sljedećoj organizaciji:

- Rukovoditelj Službe održavanja
- Koordinator Zimske službe
- Voditelj Zimske službe
- Dežurni vozači

2. KOMUNIKACIJA

Radnici Zimske službe međusobno komuniciraju putem radiostanica na kanalu 3. Komunikacija između Zimske službe i TWR-a odvija se putem radiostanica na kanalu 1, a komunikacija između Zimske službe i Službe zrakoplovne meteorologije odvija se putem telefona i web stranica Hrvatske kontrole zračnog prometa d.o.o. (HKZP-a).

Zimska služba (koordinator i voditelj) prate prognozu vremena za uže područje zračne luke Osijek, a u slučaju očekivanja pogoršanja vremenskih uvjeta stavljaju službu u pripravnost.

Kontakti Zimske službe:

- tel: +385 98 9823022, šifra 422

3. OPREMA

Za čišćenje snijega i leda na manevarskim površinama, LDOS koristi sljedeću opremu:

- Prikolica za mjerenje koeficijenta trenja SKIDOMETER MOVENTOR - 1 vozilo
- Čistač snijega (vučno vozilo, plug i četka) - 3 kamiona
- Bacač snijega SMI SNOWMASTER - 1 vozilo
- Bacač snijega HYDROMANN 3310 - 1 vozilo
- Posipač KVENERLAND - 1 kamion

Za vrijeme trajanja zimske sezone, oprema je parkirana na zračnoj strani, na prostoru predviđenom za parkirane opreme Zimske službe.

Uvjeti na manevarskim površinama i stajankama LDOS nadziru se vizualno i obilaskom.

Za odleđivanje manevarskih površina i stajanki, prometnica i parkirališta na zračnoj strani koristi se UREA, a za odleđivanje prometnica i parkirališta na kopnenoj strani koristi se UREA i sol za ceste.

4. PRIORITETI

Prioriteti čišćenja i odleđivanja snijega i leda na površinama LDOS su sljedeći:

1. uzletno-sletna staza,
2. staze za vožnju A i B
3. parkirne pozicije na stajanci
4. servisna cesta na stajanci
5. kopnena strana (ceste, parkirališta, nogostupi).

5. SNOWTAM

a. Izvješćivanje

Pregled manevarskih površina u svrhu GRF izvješćivanja provode: Koordinator zimske službe, Voditelj zimske službe, Koordinator tehničkog prihvata i otpreme, ako je potrebno, te o tome izdaju izvješće u obliku RCR-a, NOTAM-a i SNOWTAM-a.

Pregled stanja RWY-a, uključujući i njezinu kontaminaciju, vrši se za svaku trećinu RWY-a zasebno. Izvješćivanje o stanju manevarskih površina vrši se na hrvatskom jeziku od strane osobe koja je zadužena za pregled. Hrvatsko-engleski izrazi koji se koriste opisani su u tablici RCAM, koja se nalazi u Prilogu 1 ovog Plana pripravnosti aerodroma u slučaju snijega i čini njegov sastavni dio.

b. Pregled RWY-a uz izdavanje RCR-a

Nakon pregleda RWY-a (odmah po napuštanju), osoba koja je izvršila pregled (Koordinator zimske službe, Voditelj zimske službe, Koordinator tehničkog prihvata i otpreme) neodložno radiostanicom zemlja-zemlja izvještava Osijek TWR o stanju na RWY-u po svakoj trećini (prema Kodu - RWYCC i Opisu stanja).

Ako je u zadnjem izvješću (prije pregleda stanja RWY-a) 6/6/6 NR/NR/NR NR/NR/NR DRY/DRY/DRY i nakon pregleda utvrđeno isto stanje, onda se radiostanicom zemlja-zemlja izvještava Osijek TWR o stanju na RWY-u i ne šalje se izvješće, a ako je nastupila promjena, onda osoba koja je izvršila pregled, RCR izvješće (obrazac za objavu SNOWTAM-a) upisuje u Galiot i izvješće se automatski, e-poštom, dostavlja na adresu:

- twr.ldos@crocontrol.hr, uz obaveznu kontrolu na tel: +385 31 514481

c. Pregled RWY-a uz izdavanje SNOWTAM-a

Nakon pregleda RWY-a (odmah po napuštanju), osoba koja je izvršila pregled (Koordinator zimske službe, Voditelj zimske službe, Koordinator tehničkog prihvata i otpreme) neodložno radiostanicom zemlja-zemlja izvještava Osijek TWR o stanju na RWY-u po svakoj trećini (prema Kodu-RWYCC i Opisu stanja).

Ako stanje RWY-a zahtjeva objavu SNOWTAM-a, onda:

osoba koja je izvršila pregled upisuje Obrazac za objavu SNOWTAM-a u Galiot, on se automatski, e-poštom, dostavlja na adresu:

- notam@crocontrol.hr, uz obveznu kontrolu na telefon +385 1 6259314 ili +385 1 6265889

d. Pregled RWY-a uz izdavanje SNOWTAM-a i NOTAM-a

Postupak je istovjetan postupku opisanom u točki 5. SNOWTAM, pod C), uz dodatak izdavanja NOTAM-a.

U slučajevima kada je u izvještaju navedeno da je RWY SLIPPERY WET, Koordinator zimske službe upućuje u Međunarodni NOTAM odjel zahtjev za izdavanje NOTAM-a.

Faktori koji pridonose stanju RWY-a SLIPPERY WET su: naslage guma, neodržavani žlijebovi (brazde) u asfaltu, problemi s teksturom itd.

Način određivanja: funkcionalna mjerenja trenja (programom praćenja trenda trenja na površini RWY-a, dobiva se indikacija da li je RWY sklizak kad je mokar), opažanja osoblja aerodroma, ponavljanje izvještaja pilota, analiza duljine zaustavljanja aviona itd.

Stanje kolnika SLIPPERY WET (Slippery When Wet) utvrđuje Služba održavanja, analizom dobivenih informacija i polugodišnjim mjerenjem koeficijenta te praćenjem trenda trenja RWY-a. Ako se utvrdi stanje SLIPPERY WET, Rukovoditelj službe održavanja o tome obavještava Operativni centar zračne luke Osijek.

e. **AIREP-a izvještavanje**

Za slučaj kada pilot smatra da stanje RWY-a ne odgovara dobivenim procijenjenim vrijednostima, o tome će neodložno izvijestiti Osijek TWR (AIREP), a Osijek TWR će dobivenu informaciju proslijediti Operativnom centru zračne luke Osijek (primarno telefonom ili radio stanicom).

Operativni centar zračne luke Osijek dobivenu informaciju prosljeđuje Koordinatorima Zimske službe, Voditelju Zimske službe ili Koordinatorima tehničkog prihvata i otpreme, nakon čega se ponavlja proces opisan u točki 5. SNOWTAM pod a), b), c) ili d).

6. ODLAGANJE SNIJEGA

Ne postoji određeno mjesto na prostoru zračne luke. Koriste se zelene površine koje su slobodne i koje ne ometaju sigurno odvijanje prometa.

7. OBAVJEŠTAVANJE - UZBUNJIVANJE

Zimska služba svakodnevno prati prognozu zimskih uvjeta za područje LDOS.

Tijekom cijele godine Zimska služba zaprima Aerodromska upozorenja o prognoziranim vremenskim uvjetima koji bi mogli utjecati na sigurnost zračnog prometa.

Prognozu vremena i Aerodromsko upozorenje dobivaju sve osobe nadležne za operacije čišćenja snijega i leda. Obavještavanje i uzbuñivanje vrši se komunikacijom putem telefona prema zapovijednom lancu.

8. RADNA SNAGA

Čišćenje manevarskih površina i stajanki organizirano je u dvije smjene, a u svakoj smjeni su:

- Glavni dežurni - 1
- Dežurni - 1
- Vozač - 6

Čišćenje stajanki, prometnica i parkirališta organizirano je u jednoj smjeni:

- Koordinator - 1
- Vozač - 2

9. TEHNOLOGIJA RADA

RWY se čisti pomoću 3 čistača snijega, posipačima i bacačima snijega prema potrebi, a nakon toga se čiste staze za vožnju i stajanka prema prioritetima. U slučaju obilnijih padalina snijega, dio opreme prebacuje se na čišćenje staza za vožnju i stajanki, a ostali dio opreme čisti uzletno-sletnu stazu.

Stajanka se čisti na način da se snijeg gura na hrpe na slobodnim površinama.

10. ZATVARANJE MANEVARSKIH POVRŠINA

Kada je to nužno, manevarske površine mogu se privremeno zatvoriti za promet na određeno vrijeme koje je potrebno za obavljanje pregleda, ocjenu uvjeta kočenja, te čišćenje i odleđivanje.

U slučaju neprekidnih teških snježnih oborina, za čišćenje i odleđivanje te provjeru RWY-a, ekipi za čišćenje snijega potrebno je osigurati razdoblje od cca 20-30 minuta.

Takve odluke moraju biti koordinirane između Koordinatora Zimske službe, Operativnog centra zračne luke Osijek i Osijek TWR-a.

11. KRITERIJI ZA OBUSTAVU OPERACIJA NA UZLETNO-SLETNOJ STAZI

Zatvaranje RWY-a treba uzeti u obzir kada je stanje RWY-a RWYCC 1 ili 0 prema procjeni Koordinatora Zimske službe, Voditelja Zimske službe ili Koordinatora tehničkog prihvata i otpreme.

Prilog 1

6	Suho DRY
5	Mraz FROST
	Mokro (≤ 3 mm) WET (≤ 3 mm)
	Bljuzga (≤ 3 mm) SLUSH (≤ 3 mm)
	Suhi Snijeg (≤ 3 mm) DRY SNOW (≤ 3 mm)
	Mokri Snijeg (≤ 3 mm) WET SNOW (≤ 3 mm)
4	Specijalno pripremljena Uzletno Sletna Staza SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY
	Zbijeni Snijeg ako je vanjska temperatura -15°C ili niža COMPACTED SNOW if -15°C and lower outside temperature
3	Sklisko Mokro SLIPPERY WET
	Suhi Snijeg ili Mokri Snijeg na zbijenom snijegu DRY SNOW or WET SNOW (any depth) ON TOP OF COMPACTED SNOW
	Suhi Snijeg (< 3 mm) DRY SNOW (< 3 mm)
	Ili
	Mokri Snijeg (> 3 mm) WET SNOW (> 3 mm)
	Zbijeni Snijeg ako je vanjska temperatura -15°C ili viša COMPACTED SNOW if -15°C or higher outside air temperature
2	Stojeća Voda (> 3 mm) STANDING WATER (> 3 mm)
	Bljuzga (> 3 mm) SLUSH (> 3 mm)
1	Led ICE
0	Mokri Led WET ICE
	Voda na zbijenom snijegu WATER ON TOP OF COMPACTED SNOW
	Suhi snijeg ili mokri snijeg na ledu DRY SNOW or WET SNOW ON TOP OF ICE

